

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 38/2018-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. decembra 2018 v pléne zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Jany Baricovej, Petra Brňáka, Miroslava Duriša, Ľudmily Gajdošíkovej, Sergeja Kohuta, Jany Laššákovej, Mojmíra Mamojku, Lajosa Mészároša (sudca spravodajca), Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika predbežne prerokoval sťažnosť Jozefa Šprláka, [REDACTED], zastúpeného spoločnosťou JUDr. Peter Franko, advokátska kancelária s. r. o., Popradská 82, Košice, v menej ktorej koná advokát JUDr. Peter Franko, vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu a poslancov obecného zastupiteľstva a proti výsledku volieb starostu a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Suchá Hora konaných 10. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Jozefa Šprláka o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2018 doručená sťažnosť Jozefa Šprláka (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu a poslancov obecného zastupiteľstva a proti výsledku volieb starostu a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Suchá Hora konaných 10. novembra 2018.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol kandidátom na starostu obce Suchá Hora a kandidátom na poslanca Obecného zastupiteľstva obce Suchá Hora. Sťažovateľ vo voľbách starostu získal 332 hlasov z celkového počtu oprávnených voličov 1066, resp. zo 693 hlasov z celkového počtu voličov zúčastnených na voľbách, t. j. viac ako 10 % hlasov. Sťažovateľ sa umiestnil na druhom mieste po Ing. Milošovi Šustekovi, ktorý získal 361 hlasov. Vo voľbách poslancov obecného zastupiteľstva sťažovateľ získal 254 platných hlasov, t. j. viac ako 10 % hlasov. Umiestnil sa na 8. mieste, teda ako náhradník. Do zastupiteľstva boli zvolení Daniel Červeň s počtom 440 platných hlasov, Karol Santer s počtom 438 platných hlasov, Miroslav Chovančák s počtom 384 platných hlasov, Ing. Jozef Kovalik s počtom 380 platných hlasov, Ing. Tatiana Trojanová s počtom 375 platných hlasov, Ľudovít Dreveňák s počtom 283 platných hlasov a Daniel Šprlák s počtom 267 platných hlasov.

K nezákonnosti a neústavnosti volieb starostu obce

3. Nezákonnosť a neústavnosť volieb starostu obce sťažovateľ odôvodňuje dvomi skutočnosťami, a to 1) porušením pravidiel sčítavania hlasov z dôvodu účasti zapisovateľky a 2) porušením volebného moratória a porušením pravidiel kampane inými subjektmi.

4. K porušeniu pravidiel sčítavania hlasov sťažovateľ uvádza, že podľa vyjadrenia pozorovateľky [REDAKOVANÉ] sa sčítavania hlasov mala zúčastniť aj zapisovateľka [REDAKOVANÉ]. Uvedenú skutočnosť môže dosvedčiť aj členka volebnej komisie [REDAKOVANÉ], ktorá potvrdzuje fyzickú manipuláciu s hlasovacími lístkami na strane zapisovateľky. K preukázaniu tohto tvrdenia sťažovateľ predkladá čestné prehlásenia pozorovateľky a členky komisie a navrhuje výsluch svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a tiež výsluch všetkých členov volebnej komisie.

5. K porušeniu volebného moratória podľa § 2 ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o volebnej kampani“) a pravidiel kampane inými subjektmi podľa § 2 ods. 3 zákona o volebnej kampani malo dôjsť podľa sťažovateľa tým, že 10. novembra 2018 „boli viacerí obyvatelia obce – voliči –

oslovovaní pani [REDAKOVANÉ] (matkou kandidáta na poslanca Daniela Červeňa), aby išli hlasovať za kandidáta na starostu p. Šusteka a následne im budú z toho plynúť osobné výhody (oprava vjazdu do dvora). Videli, že táto pani takto po obci opakovane navštevovala domácnosti verbovala ľudí voliť p. Šusteka.“. Ďalej mali byť toho istého dňa obyvatelia obce oslovovaní „pani [REDAKOVANÉ], aby išli hlasovať za kandidáta na starostu p. Šusteka, budú im z toho plynúť osobné výhody (najmä vybudovanie prístupovej cesty až k domu). Videli, že takto po obci opakovane navštevovala domácnosti verbovala ľudí voliť p. Šusteka.“. K preukázaniu týchto tvrdení sťažovateľ navrhuje výsluch svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] a predkladá niekoľko čestných prehlásení.

6. Vzhľadom na skutočnosť, že došlo k hrubému porušeniu volebných pravidiel, ktoré sú „priamou objektívnou príčinou nezákonnosti/neústavnosti volieb starostu a ich výsledku“, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že voľby starostu obce Suchá Hora konané 10. novembra 2018 sú neplatné.

K nezákonnosti a neústavnosti volieb poslancov obecného zastupiteľstva

7. Pokiaľ ide o voľby do obecného zastupiteľstva, aj v tomto prípade má ich nezákonnosť a neústavnosť spočívať v dvoch skutočnostiach, a to v porušení volebného moratória a pravidiel kampane inými subjektmi a v porušení pravidiel sčítavania hlasov.

8. K porušeniu volebného moratória a pravidiel kampane inými subjektmi sťažovateľ uvádza, že 10. novembra 2018 boli viacerí obyvatelia obce oslovovaní pani [REDAKOVANÉ] (matkou kandidáta na poslanca), aby išli hlasovať za starý výbor, t. j. všetkých predchádzajúcich poslancov obecného zastupiteľstva, z čoho im následne budú plynúť osobné výhody (napr. oprava vjazdu do dvora). Táto pani mala obchádzať viaceré domácnosti. Viacerí obyvatelia obce boli v rovnaký deň oslovovaní tiež pani [REDAKOVANÉ], aby išli hlasovať za kandidátov – Daniela Červeňa, Karola Santera, Ľudovíta Dreveňáka a Ing. Tatianu Trojanovú, z čoho im budú plynúť osobné výhody (najmä vybudovanie prístupovej cesty až k domu).

9. K porušeniu pravidiel sčítavania hlasov malo dôjsť v dôsledku prítomnosti zapisovateľky pri sčítaní hlasov, ktorá podľa vyjadrenia pozorovateľky [REDACTED] manipulovala s obálkami a hlasovacími lístkami. Predseda komisie spolu so zapisovateľkou mal navyše pozorovateľke zakryť výhľad na ďalšie hlasovacie lístky po tom, čo zbadala a upozornila na to, že pri sčítavaní hlasov bolo zaevidované iné meno ako bolo uvedené na hlasovacom lístku. Pozorovateľka bola osočená, že nemá do toho vstupovať. Po sčítaní členovia komisie odmietli dať lístky na kontrolu inej skupine tak, ako to dosiaľ robili. Nebolo teda možné skontrolovať, či spočítanie hlasov bolo správne. Pozorovateľka je presvedčená, že hlasy evidované v zápisnici nereflektujú skutočný počet hlasov odovzdaných kandidátom. K preukázaniu týchto tvrdení sťažovateľ navrhuje výsluch všetkých členov komisie a ďalších svedkov a tiež obhliadku a spočítanie hlasovacích lístkov.

10. Na záver sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že voľby do obecného zastupiteľstva konané 10. novembra 2018 sú neplatné, alternatívne, aby nálezom zrušil výsledok volieb, alternatívne, aby ústavný súd v prípade, že nemôže postupovať uvedeným spôsobom, zrušil rozhodnutie miestnej volebnej komisie v obci Suchá Hora zapísané v zápisnici o výsledku volieb v časti nezodpovedajúcej reálnym výsledkom a vyhlásil za zvolených poslancov tých kandidátov, ktorí boli riadne zvolení.

II.

11. Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

12. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané

náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb do orgánu miestnej samosprávy alebo proti výsledku volieb môže podať okrem navrhovateľov uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) aj politická strana, ktorá sa na voľbách zúčastnila, 10 % oprávnených voličov volebného obvodu alebo kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % voličov.

Podľa § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť proti výsledku volieb do orgánu miestnej samosprávy môže podať aj protikandidát, ktorý získal aspoň 10 % hlasov. Sťažnosť môže podať aj najmenej 10 % voličov príslušného volebného obvodu; k sťažnosti musia byť pripojené podpisy a adresy týchto občanov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde musí obsahovať vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode.

Podľa § 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde musí obsahovať dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde musí obsahovať údaje a dôkazy o tom, že sťažovateľ je oprávneným navrhovateľom podľa § 59 zákona o ústavnom súde; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e) zákona o ústavnom súde

Podľa § 60 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 zákona o ústavnom súde musí obsahovať návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.

14. Ústavný súd v úvode konštatuje, že predložený návrh spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom o ústavnom súde. Zároveň však ide o návrh zjavne neopodstatnený.

15. Podstatou ochrany ústavnosti ústavným súdom vo volebných veciach je ochrana práv zaručených v čl. 30 ústavy, t. j. aktívneho a pasívneho volebného práva. Všeobecné volebné právo, ktoré je v tomto článku zaručené, znamená právo všetkých občanov (resp. obyvateľov v prípade volieb do orgánov samosprávy obcí a vyšších územných celkov) v danom štáte, ktorí dosiahli istú vekovú hranicu, jednak svojím hlasom spolurozhodovať pri tvorbe zastupiteľských orgánov (aktívne volebné právo) a jednak možnosť uchádzať sa o zvolenie za člena niektorého zo zastupiteľských orgánov (pasívne volebné právo). Rovnosť volebného práva znamená zaručenie toho, aby každý z voličov i kandidátov mal rovnaké postavenie (PL. ÚS 110/07, PL. ÚS 6/2011, PL. ÚS 65/2014).

16. Podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je zase uskutočnenie volieb v súlade so všetkými právnymi predpismi so silou zákona, ktoré sa týkajú volieb do orgánov samosprávy obcí (mutatis mutandis PL. ÚS 34/99).

17. V zmysle judikatúry ústavného súdu môžu byť voľby spochybnené v zásade tromi spôsobmi, a to tým, že došlo k volebnej chybe (napr. nesprávne sčítanie hlasov a iné číselné omyly), k volebnému deliktu (napr. úmyselne nesprávne sčítanie alebo iné falšovanie volieb počas ich priebehu) alebo k neprípustnému ovplyvňovaniu výsledku hlasovania (napr. oblasť nekalej volebnej súťaže a použitých prostriedkov volebnej kampane).

18. Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa však uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (porov. napr. PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99). Inými slovami, nie každé porušenie zákona o voľbách vyvoláva nevyhnutne

neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel zákona o voľbách, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také závažné porušenie zákona o voľbách, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov (porov. napr. PL. ÚS 73/07).

19. S ohľadom na uvedené možno konštatovať, že vo všeobecnosti musia byť splnené tri predpoklady, aby bolo možné vyhovieť volebnej sťažnosti:

(i) protizákonnosť, t. j. porušenie zákonov týkajúcich sa volieb,

(ii) vzťah medzi touto protizákonnosťou a neplatnosťou volieb alebo voľby kandidáta

a

(iii) intenzita protizákonnosti, ktorá už spochybňuje výsledky volieb a ktorá odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.

20. Sťažovateľ spochybňuje zákonnosť a ústavnosť volieb poukázaním na 1) účasť zapisovateľky pri sčítaní hlasov a 2) porušenie volebného moratória, resp. pravidiel volebnej kampane tretími subjektami.

K námietke porušenia pravidiel sčítavania hlasov z dôvodu účasti zapisovateľky na ňom

21. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že sčítania hlasov miestnej volebnej komisie, ktorá v danom prípade plnila podľa § 170 ods. 9 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/2014 Z. z.“) aj úlohy okrskovej volebnej komisie, sa zúčastnila aj zapisovateľka, ktorá mala fyzicky manipulovať s hlasovacími lístkami a tiež mala pozorovateľke spolu s predsedom volebnej komisie zakrývať výhľad na hlasovacie lístky, a preto navrhuje vyhlásiť voľby za neplatné.

22. Ústavný súd v prvom rade upriamuje pozornosť na skutočnosť, že posudzované voľby sa konali za účinnosti zákona č. 180/2014 Z. z., ktorý nahradil zákon Slovenskej

národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov, za účinnosti a platnosti ktorého boli vydané všetky rozhodnutia ústavného súdu zaoberajúce sa otázkou aktívnej účasti zapisovateľa na sčítaní hlasov vo volebných komisiách.

23. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 180/2014 Z. z. zapisovateľ volebnej komisie zabezpečuje organizačné a administratívne záležitosti súvisiace s prípravou a priebehom rokovania volebnej komisie a plní funkciu jej odborného poradcu. Zúčastňuje sa rokovania volebnej komisie. Pri rokovaní volebnej komisie má poradný hlas.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. zapisovateľ volebnej komisie skladá sľub tohto znenia: „Sľubujem na svoju česť, že budem svedomite a nestranne vykonávať svoju funkciu a budem sa pritom riadiť Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi.“

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 180/2014 Z. z. vo volebnej miestnosti majú právo byť prítomní, okrem členov okrskovej volebnej komisie, jej zapisovateľa, členov a zapisovateľov volebných komisií vyšších stupňov, členov ich odborných sumarizačných útvarov a voličov, pozorovatelia vyslaní medzinárodnými organizáciami.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. zástupca nezávislého kandidáta má právo byť prítomný v priebehu volieb a sčítavania hlasov vo volebnej miestnosti. Obec je povinná vo volebnej miestnosti vyčleniť pre zástupcov podľa prvej vety a pozorovateľov vyslaných medzinárodnými organizáciami osobitný priestor. Tieto osoby možno z volebnej miestnosti vylúčiť, len ak by bol ohrozený priebeh hlasovania a sčítavania hlasov.

Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 180/2014 Z. z. vo volebnej miestnosti majú právo byť prítomné aj iné osoby, ktoré prejavili záujem o pozorovanie priebehu volieb a sčítavania hlasov. Tieto osoby možno z volebnej miestnosti vylúčiť, len ak by bol ohrozený priebeh hlasovania, sčítavania hlasov alebo z dôvodu nedostatočnej kapacity volebnej miestnosti.

24. Z už uvedeného vyplýva, že zákon č. 180/2014 Z. z. otvoril priebeh volieb (od hlasovania až po sčítanie hlasov) väčšej verejnej kontrole a dbá na čistotu priebehu volieb v zmysle čo najväčšej ochrany výkonu aktívneho volebného práva, teda aby vôľa voliča uplatnená za „plentou“ (t. j. osobitný priestor na úpravu hlasovacích lístkov) nebola negovaná najmä v procese sčítania hlasov. Akcentuje sa tým čistota priebehu volieb z materiálneho hľadiska. Princípy, na ktorých je založený zákon č. 180/2014 Z. z., sľub,

ktorý skladá zapisovateľ, ako aj možnosť verejnej kontroly činnosti volebných komisií aj pri sčítaní hlasov pozorovateľmi relativizujú možnosť hodnotiť len samotnú aktívnu účasť zapisovateľa pri sčítaní hlasov vo volebnej komisii vôbec ako volebnú vadu, aj keď zákon č. 180/2014 Z. z. nepočíta s možnosťou, že by sa na sčítaní hlasov aktívne podieľal zapisovateľ volebnej komisie.

25. Ústavný súd pripomína, že vada spočívajúca v aktívnej účasti zapisovateľky pri sčítaní hlasov vo volebnej komisii sa v minulosti stala dvakrát súčasťou dôvodov na prijatie nálezu o vyhlásení volieb za neplatné (a to PL. ÚS 1/07 a PL. ÚS 4/2011), avšak v oboch prípadoch táto vada bola súčasťou viacerých a závažnejších volebných väd, ktoré sa v priebehu volieb vyskytli. Ústavný súd teda v dotknutých dvoch veciach vyhlásenia volieb za neplatné posudzoval intenzitu porušenia volebného zákona alebo ústavy a k existencii takejto intenzity dospel na základe výskytu viacerých závažných volebných väd.

26. Intenzitu porušenia volebného zákona, resp. kauzalitu medzi porušením volebného zákona a výsledkom volieb ústavný súd považoval za kľúčovú aj v náleze sp. zn. PL. ÚS 89/2011 zo 16. marca 2011, na ktorý vo svojej sťažnosti poukazuje aj sťažovateľ. V tomto náleze ústavný súd konštatoval, že „[v] posudzovanom prípade bolo nespochybniteľným spôsobom preukázané, že sčítania hlasov sa v okrskovej volebnej komisii ako priama aktérka zúčastnila jej zapisovateľka A. D. (bod II.2 odôvodnenia). Tento nedostatok v činnosti okrskovej volebnej komisie hodnotí ústavný súd ako závažné porušenie § 37 a § 38 volebného zákona, ktoré je spôsobilé ovplyvniť dosiahnuté výsledky volieb (potenciálna kauzalita). Je pravdou, že v konkrétnom prípade ústavný súd príčinnú súvislosť medzi týmto porušením a výsledkom volieb pozitívnym spôsobom nezistil.“

27. Z už uvedeného vyplýva, že predpokladom pre vyhlásenie volieb za neplatné je príčinná súvislosť medzi porušením volebného zákona a výsledkom volieb. Tá môže nastať napríklad v dôsledku kumulácie viacerých a závažnejších volebných väd, ktoré sa v priebehu volieb vyskytli (porovnaj napr. PL. ÚS 1/07 a PL. ÚS 4/2011). Ústavný súd v každom jednotlivom prípade musí posudzovať intenzitu porušenia volebného zákona, ústavy a k zrušeniu volieb môže pristúpiť len v prípadoch, keď namietané vady, resp. ich

kumulácia svojou intenzitou spochybňujú výsledok volieb ako taký. Účast' zapisovateľky na sčítaní hlasov však sama osebe nie je spôsobilá na to, aby boli voľby vyhlásené za neplatné.

28. V posudzovanom prípade sťažovateľ namieta iba samotný fakt účasti zapisovateľky pri sčítaní hlasov a nenamieta, že by zapisovateľka z titulu účasti pri sčítaní hlasov vo volebných okrskových komisiách napr. zasahovala do obsahu hlasovacích lístkov. Zakrývanie výhľadu pozorovateľke, ani keby sa potvrdilo, nie je konaním, ktoré by svedčilo o nezákonnom počínaní zapisovateľky, ktoré by mohlo spochybniť výsledok volieb ako taký. Pokiaľ ide o údajné pripočítanie hlasu inému kandidátovi, než bol kandidát uvedený na hlasovacom lístku, ústavný súd konštatuje, že zo sťažnosti ani z jej príloh nevyplýva, že sa ho mala dopustiť zapisovateľka. Presvedčivosti sťažovateľových námietok nepridáva ani skutočnosť, že jedna zo svedkýň navrhovaných sťažovateľom na preukázanie jeho tvrdení o údajnej manipulácii volieb pri sčítaní hlasov [REDACTED] bola sama členkou volebnej komisie podieľajúcou sa na sčítaní hlasov, pričom zápisnicu o priebehu volieb podpísala.

29. Vzhľadom na to, že samotná účasť zapisovateľky na sčítaní hlasov (ktorá zahŕňa aj fyzickú manipuláciu s hlasovacími lístkami) nie je vadou, ktorá by mohla mať za dôsledok vyhlásenie volieb za neplatné, hodnotí ústavný súd námietku sťažovateľa týkajúcu sa aktívnej účasti zapisovateľky na sčítaní hlasov v miestnej/okrskovej volebnej komisii vo voľbách v obci Suchá Hora konaných 10. novembra 2018 ako zjavne neopodstatnenú.

K námietke porušenia volebného moratória, resp. pravidiel volebnej kampane tretími subjektami

30. Podľa sťažovateľa by mala byť dôvodom na vyhlásenie volieb za neplatné činnosť dvoch miestnych obyvateľiek, ktoré „verbovali“ obyvateľov obce k zvoleniu sťažovateľových protikandidátov. Uvedené konanie má byť podľa sťažovateľa v rozpore s pravidlami volebnej kampane ustanovenými zákonom o volebnej kampani.

31. Ústavný súd konštatuje, že podľa § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani „[v]olebná kampaň na účely tohto zákona je akákoľvek činnosť politickej strany,

politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí, kandidátov a tretích strán podľa § 8, za ktorú sa obvykle platí úhrada, smerujúca k propagácii ich činnosti, cieľov a programu za účelom získania funkcie volenej podľa osobitného predpisu. Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech subjektov podľa prvej vety.“ Podľa § 2 ods. 3 „[č]innosť iných subjektov ako ustanovených v odseku 1 na podporu alebo v neprospech politických strán, koalícií politických strán a kandidátov sa v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje.“

32. Za volebnú kampaň v zmysle citovaného zákona sa teda považuje len činnosť subjektov uvedených v § 2 ods. 1. Treťou stranou v zmysle tohto ustanovenia je podľa § 8 zákona o volebnej kampani „fyzická osoba, fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá je zaevidovaná Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán“. Aj v tomto prípade teda ide o subjekt oficiálne sa zúčastňujúci procesu volebnej kampane.

33. Tvrdenia predostreté sťažovateľom v ústavnej sťažnosti nenasvedčujú tomu, že by uvedené miestne obyvateľky boli niektorou z osôb uvedených v § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani. Ide o osoby odlišné od kandidátov (v jednom prípade má ísť o matku kandidáta do obecného zastupiteľstva, v druhom prípade o presnejšie neidentifikovanú obyvateľku obce), pričom sťažovateľ netvrdí, že by konali na ich pokyn či s ich vedomím ani že by boli zaevidované Štátnou komisiou pre voľby a kontrolu financovania politických strán, a teda šlo by o tretie osoby v zmysle § 8 zákona o volebnej kampani. Tieto osoby preto ani nemohli porušiť pravidlá volebnej kampane ustanovené zákonom o volebnej kampani, keďže sa na ich konanie nevzťahujú.

34. Volebná propagácia zo strany iných osôb, než sú osoby uvedené v § 2 ods. 1 zákona o volebnej kampani, je § 2 ods. 3 zákona o volebnej kampani zakázaná. Porušenie tohto zákazu môže byť hodnotené ako priestupok v zmysle § 20 ods. 1 písm. b) zákona o volebnej kampani, avšak nezakladá dôvod na vyhlásenie volieb za neplatné.

35. S ohľadom na uvedené je aj námietka sťažovateľa týkajúca sa porušenia volebného moratória, resp. pravidiel volebnej kampane zo strany miestnych obyvateľiek zjavne neopodstatnená.

36. Na základe prezentovaných záverov ústavný súd hodnotí, že prijatie sťažnosti na ďalšie konanie by nebolo spôsobilé ani potenciálne privodiť možnosť konštatovania neplatnosti volieb v obci Suchá Hora konaných 10. novembra 2018 z dôvodov uvedených v sťažnosti. Ústavný súd dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti a túto z toho dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2018